
	УНИВЕРЗИТЕТУ У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРИРОДНО- МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ		
	Додипломске академске студије		
	Студијски програм(и):	ГЕОГРАФИЈА Општи и наставни смјер	

Назив предмета	НАЦИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА 2			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
СПГОН13НГ2	обавезан	VII и VIII	3+2	10
Наставници	Проф. др Рајко Гњато; др Тања Мишлички Томић, доцент			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Географија насеља, Привредна географија 1, Привредна географија 2, Географија становништва, Национална етнологија	

Циљеви изучавања предмета:

Циљ овог модула је усвајање географских знања о националном простору, његовом историјско-географском развоју, демографским карактеристикама, насељима, економско-географском развоју и мјесту у савременим регионалногеографским развојним процесима. Знања из ове области „говоре“ о питањима етногенезе, историјско-географског, етничког, културног, демографског, социоекономског и уопште друштвеногеографског развоја у оквирима националног простора. Детерминишу се савремени друштвеногеографски и политичкогеографски процеси у националном простору.

Исходи учења (стечена знања):

Кроз овај модул студенти ће се упознати са националним простором и његовим савременим развојним процесима и проблемима развоја. На основу стеченог знања могући су утемељени осврти на развојне процесе у националном простору и приједлози модела регионалног и укупног развоја. Стечена знања имају научну, наставну и апликативну вриједност.

Садржај предмета:

Предавања:

1. Дефиниција, предмет и задаци Националне географије II. Савремени аспекти националне географије
2. Елементи националног простора
3. Историјско-географске основе обликовања и развоја националног простора
4. Појам регије. Критеријуми и принципи географске регионализације. Појам и параметри регионалног развоја
5. Територијална организација националног простора
6. Нодално-функционална регионализација националног простора
7. Нодално-функционална регионализација Републике Српске
8. Нодално-функционална регионализација Федерације БиХ
9. Концепт географских регија Србије и Црне Горе
10. Војводина (друштвено-географске карактеристике)
11. Централна Србија (друштвено-географске карактеристике)
12. Југозападна Србија (друштвено-географске карактеристике)

13. Црна Гора (друштвено-географске карактеристике). Планинско-котлинска Црна Гора. Приморска Црна Гора
14. Република Хрватска – територијална организација
15. Македонија – територијална организација
16. Демографска кретања (регионални карактер)
17. Структуре становништва (регионални карактер)
18. Демографски процеси у националном простору
19. Економско-географски процеси у оквиру националног простора
20. Економско-географска рејонизација националног простора
21. Рурални простор и рурални развој
22. Рурални региони
23. Насеља националног простора
24. Рурална насеља и регионални развој
25. Урбанизација националног простора
26. Европске интеграције и национални простор

Вјежбе:

1. Упознавање са наставним планом и програмом извођења вјежби – презентовање литературе
2. Основни историјско-географског развоја националног простора
3. Период турске владавине и посљедице. Формирање Војне крајине
4. Југославија и југословенске земље до дезинтеграције 1991. године
5. Новоформиране државе на простору бивше Југославије
6. Анализа административно-територијалне организације Републике Српске
7. Анализа административно-територијалне организације Федерације Босне и Херцеговине
8. Нодално-функционалне регије БиХ – илустрација простора
9. Регије Србије и Црне Горе – илустрација простора
10. Војводина – илустрација простора
11. Средња Србија – физиономске цјелине – илустрација простора
12. Територијални размјештај српског становништва у Југозападној Србији – илустрација простора
13. Црна Гора – илустрација регионалних цјелина
14. Република Хрватска – илустрација регионалних цјелина
15. Територијални размјештај српског становништва у Македонији – илустрација простора
16. Анализа кретања становништва и густине насељености у националном простору
17. Анализе структурних промјена становништва
18. Проблеми развоја становништва у Војводини и Централној Србији
19. Проблеми развоја становништва на Косову и Метохији
20. Проблеми развоја становништва Републике Српске
21. Анализа процеса индустријализације, урбанизације и деаграризације
22. Економско-географска рејонизација (илустрација простора)
23. Проблеми развоја руралних насеља у РС, Србији и БиХ
24. Расељена насеља
25. Проблеми уравнотеженог развоја руралних региона
26. Анализа урбаних насеља у националном простору

27. Поларизационе функције урбаних центара
28. Урбане регије – илустрација простора
29. Географска регионализација РС и БиХ (картирање)
30. Географска регионализација Србије и Црне Горе (картирање)

Методe наставe и савладавање градива:

Стручна знања и способности ће се обезбиједити кроз следеће облике рада: предавања, вјежбе и консултације. Предност у настави има фронтални облик рада у форми предавања и практични у облику вјежби.

Литература:

1. Ј. Ђ. Марковић: Географске области СФР Југославије, Завод за издавање уџбеника СР Србије, Београд, 1967.
2. М. Павловић, Ј. Марковић: Географске регије Југославије, Савремена администрација, Београд, 1995.
3. Ј. Ђ. Марковић: Регионална географија СФРЈ, Грађевинска књига, Београд, 1980.
4. Д. Родић: Географија Југославије II, Завод за уџбенике и наставна средства Србије, Београд, 1970.
5. Р. Ђато: Нодално-функционална регионализација Републике Српске, Гласник ГДРС, бр. 2, Бања Лука, 1997.
6. М. Радовановић: Косово и Метохија, Нова демократија, Београд, 2004.
7. Р. Ђато, М. Грчић: Географија за 3. разред гимназије, Завод за уџбенике и наставна средства, Источно Ново Сарајево, 2016.
8. Р. Ђато, М. Гајић, С. Вујадиновић, М. Станојевић: Српска национална географија – теоријска утемељености и могућа улога у рјешавању савремених геополитичких проблема у српским земљама. *Хералд, бр. 15*. Бања Лука: Географско друштво Републике Српске, 2011.
9. R. Gnjato: Theory and practice of the Serbian regional geography, Geographic society of the Republic of Srpska, Herald, vol. 17, Banja Luka, 2013.
10. Р. Ђато, М. Станојевић: Српско национално биће у српском етничком простору – проблеми и изазови. У Зборнику радова: *Обиљежавање 20. годишњице Географског друштва Републике Српске*. Бања Лука: Географско друштво Републике Српске, 2013.

Облици провјере знања и оцјењивања:

Завршни испит се полаже усмено, уз претходно положене колоквије.

Похађање наставе	5	Колоквиј	15+15	Укупно
Активност на настави	5	Завршни испит	60	100

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Рајко Ђато